

# PREGLED AKTIVNOSTI I UČINAKA U 2018. GODINI

Matica hrvatskih sindikata

Veliko vijeće, 1. ožujka 2019.

## UTVRĐIVANJE REPREZENTATIVNOSTI SINDIKALNIH SREDIŠNJICA

Krajem 2017. godine sindikalne središnjice pokrenule su postupak utvrđivanja reprezentativnosti za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini. Prema svim ustanovama, podružnicama, odnosno poslodavcima (ukupno više od 3000) kod kojih djeluju sindikati udruženi u Maticu, kao i prema sindikalnim povjerenicima na navedenim ustanovama, iz Tajništva Matice poslani su zahtjevi, upute i unificirani obrasci potvrda za dostavu podataka o broju članova sa stanjem na dan 30. studenoga 2017. godine. Podaci su prikupljeni, obrađeni i dokumentirani u Tajništvu Matice te su krajem veljače 2018. pravovremeno upućeni Povjerenstvu za utvrđivanje reprezentativnosti. Matici je **u lipnju 2018. godine novim Rješenjem Povjerenstva utvrđena reprezentativnost koja traje narednih pet godina**. Prema Rješenju, kao reprezentativne utvrđene su tri sindikalne središnjice i to SSSH, NHS i Matica. U navedenom postupku prebrojavanja utvrđeno je da Matica ima 60.648 članova.

## PREGOVORI ZA TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA

Predstavnici Matice intenzivno su sudjelovali i u svim aktivnostima vezanim uz pripremu pregovora o osnovici za plaće u javnim službama, samim pregovorima te u postupku najave štrajka i procesa mirenja koji su uslijedili po završetku pregovora (u svojstvu pravnih savjetnika pregovaračkog odbora sindikata, kao koordinatori i voditelji pripremnih sastanaka sindikalne strane, organizatori zajedničkih regionalnih sastanaka povjerenika sindikata javnih službi, izrade teksta Najave štrajka i druge neophodne dokumentacije, uputa...). Pregovori o osnovici, sukladno važećim odredbama Temelnog kolektivnog ugovora, trebali su započeti u svibnju 2018., prije donošenja smjernica ekonomske i fiskalne politike za naredno razdoblje. Međutim, **Radna skupina za izradu metodološkog okvira**, koja je trebala pripremiti podlogu za pregovore i početi s radom još u siječnju 2018., prvi puta se sastala u lipnju 2018. godine jer Vlada RH sve do tada nije niti imenovala svoje predstavnike u navedenu Radnu skupinu. Metodološka radna skupina nažalost nije dala rezultate jer se predstavnici Vlade i sindikata nisu uspjeli usuglasiti po pitanju metodologije kojom bi se trebalo utvrditi koliko plaće u javnim službama zaostaju za drugim plaćama u zemlji. Iako su osporavali metodologiju koja se do sada koristila u pregovorima, predstavnici Vlade nisu izašli s prijedlogom drugačije metodologije, iz čega je bilo vidljivo da ne žele utvrditi koliko plaće u javnim službama zaostaju za drugim plaćama u RH.

Sukladno izrađenom planu obilaska terena i drugih aktivnosti usmjerenih na pripremu pregovora, tijekom svibnja 2018. godine održana su **4 zajednička regionalna sastanka povjerenika sindikata javnih službi** u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci. Na navedenim sastancima čelnici sindikata javnih službi informirali su povjerenike o problematici predstojećih pregovora za osnovicu za plaće u javnim službama, trendovima zaostajanja plaća javnih službenika za drugim sektorima, perspektivama rasta plaća te prioritetima Vlade RH za naredni period. Sastancima se ukupno odazvalo oko 800 povjerenika sindikata javnih službi, koji su putem provedenih anketa iskazali podršku i spremnost za sudjelovanje u aktivnostima sindikata koje se planiraju provesti kako bi se u pregovorima izvršio snažan

pritisak na Vladu radi ponovnog uspostavljanja pravedne cijene rada u javnim službama te zaustavilo daljnje zaostajanje plaća za drugim plaćama u zemlji. U svrhu što boljeg informiranja i motiviranja članova sindikata za sudjelovanje u mogućim industrijskim akcijama, u travnju 2018. godine izrađen je i u velikom broju primjeraka na teren distribuiran i **Vjesnik sindikata javnih službi**.

Pregovori su započeli tek 12. rujna 2018., nakon što su sindikati potpisnici Temelnog kolektivnog ugovora zahtijevali žurno sazivanje sastanka pregovaračkih odbora Vlade RH i sindikata javnih službi te početak pregovora, održavši i tiskovnu konferenciju na kojoj su zaprijetili štrajkom u slučaju da pregovori uskoro ne započnu. Pregovori su se vodili do sredine studenoga, nakon čega su sindikati potpisnici (nezadovoljni Vladinom ponudom za povećanje osnovice) 19. studenoga 2018. **najavili štrajk** koji je trebao započeti 28. studenoga i održavati se svaki tjedan po jedan dan sve do ispunjenja zahtjeva. 22. studenog 2018. održan je prvi sastanak mirenja kao obveznog postupka prije održavanja štrajka. Na trećem sastanku, održanom 27. studenoga 2018., mirenje je uspješno okončano dogovorom o povećanju osnovice za 3% od 1. siječnja 2019. i dodatno za još 2% od 1. rujna 2019. godine. Slijedom navedenog, sindikati su odustali od provođenja najavljenog štrajka. **Izboreno povećanje osnovice** predstavlja dobru podlogu za nove pregovore koji slijede opet u 2019. godini, a izgradnjom zajedničke strategije i zajedničkim djelovanjem sindikati javnih službi napravili su dobru platformu i izgradili dobru suradnju za nastavak kampanje za daljnje povećanje plaća u javnim službama.

### **ZAJEDNIČKA NACIONALNA KAMPANJA ZA OČUVANJE JAVNIH SLUŽBI**

Za vrijeme trajanja pregovora, sindikati javnih službi paralelno su provodili i javnu **kampanju za očuvanje javnih službi i socijalne države**, koja je za cilj imala dodatno motivirati članove kako bi njihov pritisak i volja za aktivnostima rasli. Primarno je to bio pritisak na Vladu RH u obliku oštre javne kritike Vladinih postupaka, propusta i krivih odluka. Za osmišljavanje i provođenje navedene kampanje angažirana je agencija Spot studio d.o.o. iz Zagreba. U okviru kampanje u rad je puštena web stranica [www.javneslužbe.hr](http://www.javneslužbe.hr), zajednički portal sindikata javnih službi na kojem se mogla pratiti sindikalna kampanja **za pravedniji odnos vlasti prema zaposlenima u javnom sektoru**. Diljem Hrvatske postavljeno je oko **300 jumbo plakata s kritičkim porukama Vladi RH**, izrađeni su i na HRT-u emitirani TV spotovi s dvjema odabranim porukama. Poruke i spotovi oglašavani su i na internetu (Youtube kanal, Facebook, različiti portali...). Kampanja se provodila u periodu od 15. studenoga do 5. prosinca 2018. godine. Ured Tajništva Matice aktivno je sudjelovao u osmišljavanju kampanje te koordinirao sve aktivnosti u provođenje iste.

### **POVJERENSTVO ZA TUMAČENJE TEMELJNOG KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA**

Nakon je što je 7. prosinca 2017. godine potpisan novi Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama u kojem je izmijenjena odredba o naknadi troškova prijevoza za dolazak na posao i odlazak s posla, dana 29. siječnja 2018. godine, **Ministarstvo znanosti i obrazovanja** svim osnovnim školama, srednjim školama, učeničkim domovima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave poslalo je **Uputu o naknadi troškova prijevoza zaposlenika za dolazak na posao i odlazak s posla** čime se neovlašteno upustilo u jednostrano tumačenje odredaba Temelnog kolektivnog ugovora. Na opisani način Ministarstvo znanosti i obrazovanja stvorilo je nered i konfuziju po pitanju primjene odredaba o naknadi troškova prijevoza u sustavu obrazovanja jer su u Uputi dali mišljenje koje je bilo u očitoj suprotnosti s važećim odredbama TKU-a. U navedenoj Uputi

naložili su i obvezno postupanje prema njihovom mišljenju do donošenja tumačenja od strane Povjerenstva za tumačenje TKU-a. Na taj način oštetili su veliki broj zaposlenika u obrazovanju budući da je naknada troškova prijevoza koju bi prema Uputi MZO-a poslodavci trebali isplaćivali znatno niža od stvarnih troškova prijevoza zaposlenika. Budući da je ovakav postupak Ministarstva znanosti i obrazovanja nedopustiv (jer osim Povjerenstva za tumačenje odredaba TKU-a nitko nema pravo jednostrano davati predmetna tumačenja), sindikati - potpisnici TKU-a odmah su reagirali pismom ministru Marku Paviću, upozorivši da je takva manipulacija i zlouporaba položaja dužnosnika u Ministarstvu znanosti i obrazovanja nedopustiva, da takvi postupci narušavaju odnose i stvaraju nepovjerenje između ugovornih strana te bacaju sumnju na pregovore u dobroj vjeri. Sindikati su zahtijevali da se Ministarstvo znanosti i obrazovanja i druga resorna ministarstva upozore na navedeno te da se predmetna Uputa povuče.

Nakon višemjesečnih napora da se spriječe negativne posljedice Upute MZO-a, u čemu je Matica imala aktivnu ulogu, na sastanku pregovaračkih odbora Vlade RH i sindikata javnih službi početkom svibnja 2018. dogovoreno je da će Povjerenstvo za tumačenje donijeti zaključak kojim će jasno definirati što je organizirani, odnosno neorganizirani prijevoz sukladno odredbama TKU-a te da će se potpisati **Dopuna Temeljnog kolektivnog ugovoru** kojom će se precizirati da je naknada za troškove prijevoza ugovorena u neto iznosu. **Tumačenje Povjerenstva** doneseno je 7. svibnja 2018. i prema njemu su poslodavci dužni nadoknaditi zaposlenicima eventualnu razliku u neisplaćenom dijelu naknade za troškove prijevoza. Dopuna TKU-a potpisana je 14. svibnja 2018. godine, čime je osigurana i neupitnost neto iznosa naknade za trošak prijevoz.

Povjerenstvo za tumačenje Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama konstituirano je i započelo s radom 12. veljače 2018. godine. U radu navedenog Povjerenstva, kao članovi i zamjene članova sudjeluje niz osoba iz redova sindikata udruženih u Maticu (Branimir Mihalinec, Anica Prašnjak, Ana Tuškan i Mirela Matijević Erceg) te Mirela Bojić, glavna tajnica Matice. Branimir Mihalinec bio je imenovan predsjednik Povjerenstva u periodu od veljače do listopada 2018. godine, u kojem periodu je poslove tajnice Povjerenstva (priprema i sazivanje sjednica, pisanje zapisnika, pisanje i dostava tumačenja) obavljala Ivana Šepak - Robić, zaposlenica Matice hrvatskih sindikata.

### **KOLEKTIVNA ŽALBA MATICE VIJEĆU EUROPE**

Tragom Kolektivne žalbe Matice Vijeću Europe, podnesene u ožujku 2015. godine zbog donošenja Zakona o uskrati materijalnih prava, Matica je u svibnju 2018. zaprimila **Izvešće Odbora neovisnih stručnjaka Vijeća Europe** u kojem nas obavještavaju o svojim zaključcima o tome je li RH u predmetnom slučaju osigurala zadovoljavajuću primjenu odredaba Europske socijalne povelje. Najznačajniji dio Izvešća odnosi se na zaključak da **donošenje Zakona o uskrati materijalnih prava zaposlenima u javnim službama predstavlja miješanje u proces kolektivnog pregovaranja i kao takvo predstavlja povredu odredaba Europske socijalne povelje** o promicanju kolektivnog pregovaranja. Odbor ministara Vijeća Europe krajem 2018. usvojio je rezoluciju u kojoj je Izvešće odbora stručnjaka (zajedno s navedenim zaključkom) i javno objavljeno. Nakon usvajanja rezolucije očekuje se da Odbor ministara Vladi RH dostavi svoje zaključke, uz preporuke da se odlukama i potezima izvršne i zakonodavne vlasti ne smiju kršiti odredbe Europske socijalne povelje.

## **SPORAZUM O OTVARANJU PROCESA UDRUŽIVANJA S HRVATSKOM UDRUGOM RADNIČKIH SINDIKATA (HURS)**

S ciljem zaštite i unapređenja radnih, socijalnih i sindikalnih prava i sloboda udruženih članova, **Matica hrvatskih sindikata i Hrvatska udruga radničkih sindikata Hrvatske (HURS) 19. srpnja 2018. godine potpisale su Sporazum o otvaranju procesa udruživanja** temeljem kojeg će raditi na formalnom ujedinjenju ove dvije središnjice u jednu jedinstvenu sindikalnu središnjicu (u Maticu). Proces udruživanja otvoren ovim Sporazumom Matica i HURS dovršit će u roku od 12 mjeseci od dana potpisivanja Sporazuma, u kojem periodu je na razini izvršnih tijela obje središnjice potrebno postići dogovor o organizacijskoj strukturi, financiranju, sudjelovanju u radu, odlučivanju te upravljanju i nadzoru u zajedničkoj središnjici. U svrhu ostvarivanja potpisanog Sporazuma, Matica će kao reprezentativna sindikalna središnjica omogućiti određenom broju predstavnika HURS-a sudjelovanje u radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i drugih tijela u kojima se odvija tripartitni socijalni dijalog na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini. Do konačnog udruživanja, obje središnjice zadržat će samostalnost u radu i sindikalnom djelovanju, vodeći računa o međusobnoj suradnji koja podrazumijeva partnerstvo te poštivanje načela međusobnog uvažavanja i povjerenja. Inicijativa za udruživanje došla je od strane HURS-a, obzirom da je nakon zadnjeg postupka utvrđivanja reprezentativnosti sindikalnih središnjica HURS izgubio reprezentativnost, odnosno nije ispunio kriterij potrebnog broja članova koji po Zakonu o reprezentativnosti središnjica minimalno mora imati. Navedeno znači da u razdoblju od narednih pet godina neće moći sudjelovati u tripartitnom dijalogu na nacionalnoj razini. Njihova želja za ujedinjenjem motivirana je upravo navedenom činjenicom, dok je interes Matice da se središnjica sa udruženim sindikatima proširi i na gospodarski sektor te kao takva učlani u relevantne međunarodne sindikalne organizacije. U tijeku je **osmišljavanje strategije ujedinjavanja i djelovanja buduće zajedničke središnjice te rad na pripremi potrebnih dokumenata** (prijedloga odluka, prijedloga izmjena Statuta...). Potrebno je temeljito raspraviti i odlučiti o organizacijskoj strukturi, visini članarine, sudjelovanju u radu, odlučivanju, upravljanju i nadzoru u budućoj zajedničkoj središnjici.

## **PREKID SURADNJE S UDRUGOM RADNIČKIH SINDIKATA HRVATSKE (URSH)**

Sukladno uvjetima iz Sporazuma o suradnji s Udrugom radničkih sindikata Hrvatske (URSH), potpisanog u srpnju 2016. godine, Matica i URSH zajednički su sudjelovali u svim oblicima tripartitnog i bipartitnog socijalnog dijaloga na nacionalnoj i lokalnoj razini. Nakon određenog perioda suradnje u navedenom obliku, konstatirano je da daljnja suradnja s URSH-om pod istim uvjetima **ne ispunjava svrhu i cilj zbog kojih je navedeni Sporazum sklopljen** te da Matici takav vid suradnje (koji ne vodi prema formalnom udruživanju u zajedničku sindikalnu središnjicu) više ne odgovara. Tragom navedenog, Malo vijeće Matice donijelo je odluku o raskidu Sporazuma o suradnji s URSH-om. Uz uvažavanje odredaba Sporazuma koje se odnose na raskid te poštivanje dogovorenog otkaznog roka, Matica je **početkom kolovoza 2018. godine formalno raskinula predmetni Sporazum o suradnji** te obavijestila URSH da je i dalje otvorena za suradnju, ali pod uvjetom da Matica i URSH otvore proces udruživanja njihovih sindikata u Maticu kao zajedničku središnjicu. Međutim, predstavnici URSH-a inzistirali su na obliku udruživanja prema kojem bi URSH kao sindikalna središnjica postao članom Matice (zadržavajući pritom svoju pravnu osobnost) i nastavio dalje djelovati kao samostalna sindikalna središnjica. Budući da Matici takav oblik suradnje nije prihvatljiv, posebno zbog činjenice da se sa Hrvatskom udrugom radničkih sindikata (HURS) već ide u smjeru ujedinjenja u Maticu kao jedinstvenu sindikalnu središnjicu (pri čemu će HURS

izgubiti pravnu osobnost i prestati djelovati kao sindikalna središnjica) do sada još nije došlo do dogovora o eventualnom novom obliku suradnje između Matice i URSH-a.

### **MIROVINSKA REFORMA I AKTIVNOSTI U CILJU NJENOG SPRJEČAVANJA**

Razdoblje od početka rujna do kraja prosinca 2018. godine obilježio je aktivan rad na paketu zakona vezanih za reformu mirovinskog sustava. Kontinuirano se radilo na analizama zakona, usuglašavanju stavova sa drugim sindikalnim središnjicama, izradi sindikalnih prijedloga i zahtjeva. Održan je **niz sastanaka i pregovori s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava** po pitanju Vladinog prijedloga mirovinske reforme. Naime, Vlada je u ljeto 2018. izašla s prijedlogom mirovinske reforme koja je za cilj imala ubrzati podizanje dobi za odlazak u starosnu mirovinu na 67 godina, povećati penalizaciju prijevremenih starosnih mirovina te pooštriti kriterije za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu radnika s preko 40 godina radnog staža. Tek u rujnu 2018., nekoliko dana uoči stavljanja paketa mirovinskih zakona u javnu raspravu, održan je prvi sastanak sa socijalnim partnerima na tu temu. I unatoč protivljenju tri reprezentativne sindikalne središnjice (Matica, NHS, SSSH), paket mirovinskih zakona otišao je u javnu raspravu u obliku u kojem ga je Vlada zamislila. Uz neznatne izmjene, paket mirovinskih zakona upućen je i u saborsku proceduru. 20. listopada 2018. tri sindikalne središnjice organizirale su i na zagrebačkom Europskom trgu održale **prosvjed protiv najavljene mirovinske reforme pod nazivom »Doživi mirovinu i tebe se tiče«**.

Uoči drugog čitanja (studeni 2018.), svim klubovima zastupnika u Hrvatskome saboru upućeno je pismo sa zamolbom za održavanjem sastanaka na kojima bi im se detaljnije ukazalo na štetne posljedice predloženih izmjena i dopuna mirovinskih zakona. Tijekom studenoga i prosinca 2018. predstavnici sindikalnih središnjica odradili su **niz sastanaka sa gotovo svim klubovima zastupnika u Hrvatskome saboru** te izradili i klubovima zastupnika dostavili zajedničke sindikalne amandmane na paket mirovinskih zakona, kako bi i na taj način pokušale utjecati na drugačija rješenja i ublažavanje štetnih posljedica predložene mirovinske reforme. Navedene amandmane prihvatile su i iza njih službeno stale sve oporbene stranke u Saboru. Na dan drugog čitanja te na dan izglasavanja paketa mirovinskih zakona, okupljanjem ispred Sabora predstavnici navedene tri sindikalne središnjice transparentima i dijeljenjem letaka još jednom su poslali poruku o štetnosti i neprihvatljivosti mirovinske reforme koju Vlada planira provesti. Najavljeno je i prikupljanje potpisa za referendum o uvjetima za odlazak u mirovinu, u slučaju da se amandmani odbace i mirovinska reforma bude usvojena u obliku kako je Vlada predložila. Međutim, mirovinska reforma ipak je izglasana u Saboru. 1. siječnja 2019. godine na snagu su stupile izmjene Zakona kojima je, između ostalog, ubrzano podizanje dobi za odlazak u starosnu mirovinu sa 67 godina, povećana je penalizacija u slučaju odlaska u prijevremenu starosnu mirovinu te su pooštreni kriteriji za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu radnika s preko 40 godina radnog staža. Ovakve izmjene u mirovinskom sustavu, fokusirane isključivo na financijsku održivost sustava, u potpunosti zanemaruju humani aspekt i dodatno narušavaju dostojanstvo radnika u starosti, na što su Matica hrvatskih sindikata, Nezavisni hrvatski sindikati i Savez samostalnih sindikata Hrvatske upozoravali i Vladu i širu javnost od trenutka najave takve mirovinske reforme. Budući da sve prethodno navedene aktivnosti sindikalnih središnjica nisu spriječile Vladu RH u njenom naumu, odnosno da je Zakon o mirovinskom osiguranju od početka 2019. godine na snazi, **tri sindikalne središnjice donijele su odluke o organiziranju prikupljanja potpisa za provođenje referenduma za promjenu uvjeta za odlazak u mirovinu**. Referendumskim pitanjem (za koje bi se prikupljali potpisi) pokušalo bi se izboriti da se uvjet dobi za stjecanje prava na punu starosnu mirovinu vrati na 65 godina

života, da se produži prijelazno razdoblje za izjednačavanje žena i muškaraca u pogledu dobi za stjecanje prava i na punu i na prijevremenu starosnu mirovinu, da se smanji postotak penalizacije u slučaju odlaska u prijevremenu starosnu mirovinu te da se smanje, odnosno vrate ranije važeći uvjeti za stjecanje prava na punu starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika. Prikupljanje potpisa planira se provoditi krajem travnja i početkom svibnja ove godine. Pripreme za prikupljanje potpisa već su odavno započele. S pravnim stručnjacima radi se na finalizaciji referendumskog pitanja i obrazloženja istog, izrađen je hodogram aktivnosti neophodnih za provođenje akcije, radi se na komunikacijskom planu i osmišljavanju načina za kvalitetno i efikasno informiranje javnosti, prikupljaju se sindikalni aktivisti i volonteri za rad na terenu, a planira se i organizacija okruglih stolova na temu mirovinske reforme.

### **POREZNA REFORMA**

Vezano za poreznu reformu koju je Vlada RH provela u 2018. godini, Matica je na razne načine (na GSV-u, na sastancima s predstavnicima Ministarstva financija, kroz očitovanja na paket poreznih zakona) pokušala **ukazati na negativne posljedice predloženih rješenja te utjecati na usvajanje promjena koje će dovesti do pravednijeg poreznog sustava i imati relevantan pozitivan efekt na zapošljavanje**. Isticali smo i argumentirali da se samo povećanjem osnovice za primjenu stope poreza na dohodak od 36% neće ostvariti navedeni ciljevi, odnosno da navedena promjena neće dovesti do relevantnog pozitivnog efekta na zapošljavanje te na sprječavanje odljeva visokoobrazovanih mladih radnika. Posebno smo isticali da takva mjera neće utjecati na značajniji rast plaća velikog broja hrvatskih radnika. Predloženim izmjenama poreznog sustava gotovo se u potpunosti ukinula i progresivnost oporezivanja. Prema procjenama, porez po stopi od 36% plaćat će samo 0,9% zaposlenih u RH. Time je Hrvatska de facto ušla u krug zemalja sa sustavom oporezivanja koji u praksi nije pokazao jasne pozitivne učinke na konkurentnost radne snage i otvaranje novih radnih mjesta, a koji s druge strane ima nedvojbeno regresivan učinak na zaposlene radnike s nižim plaćama. Upozoravali smo i na to da smanjenje opće stope PDV-a s 25% na 24% neće utjecati na smanjenje cijena te da ukidanje doprinosa za zapošljavanje i doprinosa za ozljede na radu neće dovesti do rasta plaća, ali da će sve navedene promjene dovesti do smanjenja poreznih prihoda od ukupno 4,7 milijardi kuna, što predstavlja veliku prepreku i sužava prostor za pregovore o povećanju plaća u javnom sektoru. Uz navedeno, predlagali smo i vraćanje porezne stope od 12% čime bi se povećale plaće velikog broja radnika u RH, reformiranje sustava olakšica za djecu kako bi svaki roditelj bio u mogućnosti koristiti olakšicu za dijete u jednakom iznosu, proširenje izvora dohodaka koji ulaze u godišnju poreznu osnovicu na dohotke od kapitala te imovine i imovinskih prava te uvrštavanje Erasmus+ potpora u kategoriju primitaka koje se ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju prava na osobni odbitak (poput socijalnih potpora, dječjeg doplatka, potpora za novorođenče i sl.).

### **ZDRAVSTVENA REFORMA**

Sudjelujući u radu Radne skupine za Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Radne skupine za Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju Matica se intenzivno bavila i zdravstvenom reformom. Zakon o zdravstvenoj zaštiti stupio je na snagu krajem 2018. godine u obliku u kojem ga je Vlada RH predložila, unatoč činjenici da su sindikati cijelo vrijeme bili protiv predloženih rješenja i argumentirali da takva reforma **ne ispunjava ciljeve zbog kojih se krenulo u promjene** (unapređenje primarne zdravstvene zaštite, racionalizacija troškova poslovanja ustanova, povezivanje primarne i sekundarne zdravstvene zaštite). Najviše smo **upozoravali na to da se provođenjem takve reforme gotovo u potpunosti privatizira primarna**

**zdravstvena zaštita** te uvodi model kojim će se na teret javnih sredstava jačati privatno zdravstvo. Na ovu temu Matica i SSSH u travnju 2018. godine održali su tiskovnu konferenciju pod nazivom „Javno zdravstvo treba ostati javno“, apelirajući i na taj način na Vladu RH i Ministarstvo zdravstva da odustanu od predloženog Nacrta Zakona o zdravstvenoj zaštiti. S istim ciljem, sindikalne središnjice u lipnju 2018. uputile su i otvoreno pismo predsjedniku Vlade RH sa zahtjevom da se zaustavi postupak donošenja novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti u obliku u kojem je pušten u proceduru. Radna skupina za Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju počela je s radom u svibnju 2018. godine, a Zakon se planira usvojiti sredinom 2019. godine.

### **PRVOSVIBANJSKI PROSVJED**

Prvosvibanjski prosvjed 2018. godine održan je u Zagrebu pod sloganom „**Za reforme za ljude**“. Zajedno sa Savezom samostalnih sindikata Hrvatske Matica je sudjelovala u pripremi, organizaciji i održavanju prosvjeda. Prosvjedna povorka kretala se od Trga kralja Petra Krešimira IV do parka Maksimir gdje su se okupljenima obratili čelnici dvije sindikalne središnjice te predstavnici mladih i predstavnici umirovljenika. Zahtijevale su se reforme koje će omogućiti **pravedne plaće i bolje uvjete rada, dostojanstvenu starost, kvalitetniji sustav obrazovanja, efikasan javni zdravstveni sustav dostupan svima, učinkovito pravosuđe i javnu upravu, povratak povjerenja građana u institucije te promjenu odnosa prema Europskoj uniji i unutar nje**. U svrhu informiranja šire javnosti o ključnim problemima i nužnim reformama, izrađeni su i distribuirani letci i drugi promotivni materijali. Odaziv članstva na prosvjed bio je zadovoljavajući, a poruke koje su poslone s prosvjeda u javnosti su imale pozitivan odjek.

### **STRATEGIJA UVOĐENJA EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U RH**

Matica se u 2018. intenzivno bavila i pitanjem uvođenja eura kao službene valute u RH. Reagirajući na tematsku sjednicu Gospodarsko-socijalnog vijeća o uvođenju eura, koju je Matica i inicirala, početkom veljače 2018. održana je konferencija za medije na kojoj su iznesena **stajališta Matice** po tom pitanju. Istaknuto je da Matica ima prilično drugačije viđenje od onoga koje ima Vlada RH i onoga koje prevladava u javnom diskursu po pitanju uvođenja eura, a što je bilo vidljivo i tijekom rasprave na Gospodarsko-socijalnom vijeću. Naglašeno je kako je zajednička valuta plemeniti politički projekt, vrijedan divljenja u startu, ali i vrijedan kritike u izvedbi. Euro jest zajednička valuta, ali bez zajedničkih temelja, instrumenata i mehanizama koji bi tu valutu mogli učiniti korisnom i produktivnom. Prije ulaska u Eurozonu potrebno je ispuniti tri osnovna preduvjeta: izgraditi institucije europskog monetarnog sustava, političku integraciju Europske unije i razinu našeg rasta, odnosno smanjiti zaostajanje za prosjekom EU kako bi imali malo snažniju ekonomiju. Mora postojati i solidarnost na određenom valutnom području. Moraju postojati centralni autoriteti moći koji mogu provesti odgovarajuće politike, iznjedrati zajednički budžet i elemente zajedničkog poreznog sustava. Prednosti eura kao valute u razdoblju prosperiteta i normalnog funkcioniranja ekonomije su jasne, međutim u vrijeme krize potrebno je imati mogućnost da država promjenom tečaja vlastite valute odgovori na ekonomske šokove, kako ne bi morala smanjivati plaće i zatvarati radna mjesta. Hrvatska euro kao službenu valutu treba usvojiti tek kada se on izgradi kao funkcionalna valuta na korist svih zemalja članica Europske unije. Razmišljanje u ovom smjeru bilo bi puno korisnije nego neargumentirano srljanje i fiksiranje perioda ulaska u Eurozonu u narednih 5 do 7 godina. Navedena stajališta i argumente predsjednik Matice zastupao je i kroz **sudjelovanje u radu Nacionalnog vijeća za**

**uvođenje eura**, čiji članovi su svi ministri u Vladi RH, guverner Narodne banke te po jedan predstavnik sindikalnih središnjica i Hrvatske udruge poslodavaca.

Budući da po ovom pitanju u medijskom prostoru postoji određena blokada, da o tome nema demokratske rasprave niti prostora za iznošenje suprotnog mišljenja (u TV emisije pozivaju se isključivo istomišljenici, oni koji podržavaju uvođenje eura kao službene valute u RH), nakon prve sjednice Nacionalnog vijeća Matica je izdala priopćenje za javnost kako bi i na taj način skrenula pozornost na drugačiji pogled od onog koji zastupa Vlada RH, a predsjednik Matice na istu je temu gostovao i na N1 televiziji.

### **RAZLIKOVANJE ČLANOVA I NEČLANOVA SINDIKATA PO PITANJU PRIMJENE PRAVA IZ KOLEKTIVNIH UGOVORA**

Nakon što je Matica u rujnu 2017. za sve sindikalne središnjice izradila zajednički **radni materijal s prijedlogom pravnog koncepta za uvođenje naknade za korištenje povoljnosti ugovorenih kolektivnim ugovorom** (s prijedlogom osnivanja institucije koja bi pratila i podržavala osnaživanje i razvoj socijalnog dijaloga i u koju bi išla sredstva od naknade za korištenje povoljnosti iz kolektivnih ugovora), od predstavnika Vlade RH pokušalo se dobiti jasan politički stav i odluku po pitanju uvođenja naknade za nečlanove sindikata. Osim tripartitnih sastanaka na tu temu, tijekom 2018. godine sindikalne središnjice održale su i niz sastanaka s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP) kako bi pokušale pobliže objasniti i argumentirati da je uvođenje jedne takve obveze nečlanovima sindikata i interes HUP-a i njenih članica. **Usuglašavanje stavova sindikata i HUP-a** po ovom pitanju od iznimnog je značaja jer bi u situaciji zajedničkog stava i zahtjeva oba socijalna partnera Vlada lakše pristala na predloženo rješenje. Međutim, nakon dugog perioda razmišljanja HUP se krajem kolovoza 2018. godine izjasnio na način da se po pitanju uvođenja ovakve naknade oni kao udruga poslodavaca više razine nemaju pravo izjašnjavati i donositi odluke u ime onih koji o tome trebaju odlučiti, odnosno da su mišljenja kako o pitanju uvođenja naknade nečlanovima sindikata mogu odlučivati isključivo oni na koje bi se obveza plaćanja takve naknade i odnosila.

### **REZOLUCIJA O IMIGRANTSKIM KRETANJIMA**

Povodom aktualne problematike vezane za imigrantska kretanja, **Malo vijeće Matice** raspravilo je navedenu tematiku te je, imajući na umu zaštitu i unapređenje ljudskih prava, humani pristup svim izbjeglicama koji dolaze iz ratnih područja te podršku Države u njihovom zbrinjavanju, liječenju i obrazovanju, **na svojoj 21. sjednici, održanoj 17. siječnja 2019. godine usvojilo Rezoluciju o imigrantskim kretanjima**. U Rezoluciji je upozoreno na postojanje kulturnih, ekonomskih, povijesnih, sigurnosnih i inih ograničenja za primitak većeg broja izbjeglica, pogotovo iz kulturnih i civilizacijskih ambijenata koji su teško adaptivni europskim kulturnim i društvenim vrijednostima kao i na činjenicu da svaka razumna imigrantska politika mora imati na umu volju većine da čuva svoje nacionalne i društvene vrijednosti i brine o dugoročnoj stabilnosti društva. U svim slučajevima kada je primitak ograničenog broja izbjeglica opravdan, svaki azilant i legalni imigrant treba se tretirati ravnopravno kao i svi drugi građani naše zemlje.

### **ZAKON O REPREZENTATIVNOSTI**

Nastavno na potrebu izmjena Zakona o reprezentativnosti zbog dugotrajne, komplicirane i zloupotrebama podložne procedure koja dovodi do ometanja i blokade kolektivnog pregovaranja, s kojom svrhom je Matica još 2017. godine izradila prijedlog mogućih novih rješenja (koji se temelji na bržem i jednostavnijem postupku utvrđivanja reprezentativnosti, a



koji prije svega osigurava postizanje jedinstva volje pregovaračkog odbora na strani sindikata), ponovno je **aktualizirana i namjera Vlade da se Zakon o reprezentativnosti mijenja** s ciljem osiguravanja ulaska Hrvatskog liječničkog sindikata u pregovarački odbor sindikata za granski kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva. Važećim Zakonom o reprezentativnosti predviđeno je da ako na razini za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje više sindikata, svi sindikati koji djeluju na toj razini mogu pisanim sporazumom utvrditi koji se sindikati smatraju reprezentativnima te se onda reprezentativnost tih sindikata ne utvrđuje. Međutim, takva se odredba u praksi pokazala neprimjenjiva, a pogotovo se njena nelogičnost vidjela tamo gdje djeluje veliki broj sindikata (npr. u području zdravstva). Dovoljno je da samo jedan sindikat (makar i onaj sa samo nekoliko članova) odbije potpisati predmetni sporazum i da se mora ići u postupak utvrđivanja reprezentativnosti prema kriterijima koje propisuje Zakon. Navedene odredbe potrebno je, prije svega, izmijeniti na način da se propiše da su u područjima gdje djeluju dva ili više sindikata, reprezentativni oni sindikati koji su potpisom sporazuma zajedničkim dogovorom formirali pregovarački odbor. Da bi takav sporazum, odnosno pregovarački odbor bio valjan, sindikati koji su potpisali sporazum moraju zajedno imati većinu radnika članova sindikata na području za koje se pregovara (50% plus 1). Takav sporazum sindikatima potpisnicima davao bi punu demokratsku legitimaciju za kolektivno pregovaranje te bi u potpunosti omogućio ostvarenje jedinstva volje pregovaračkog odbora na strani sindikata. U svakom slučaju, pri rješavanju navedene situacije potrebno je **pronaći i usuglasiti principijelno i demokratski održivo rješenje**. Takvo rješenje zasigurno nije prvotni prijedlog Vlade prema kojem bi se sindikati koji su utvrđeni kao reprezentativni za kolektivne pregovore za Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama automatski smatrali reprezentativnima i za pregovore za granske kolektivne ugovore za pojedine djelatnosti unutar javnih službi, protiv kojeg se Matica već izjasnila. Tajništvo Matice sustavno radi na iznalaženju boljeg i principijelnijeg zakonskog rješenja.

### **ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU I OVRŠNI ZAKON**

I u 2018. godini Matica je nastavila sudjelovati u Radu radne skupine za izmjene Zakona o parničnom postupku te u Radnoj skupini za izmjene Ovršnog zakona.

**Kroz izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku** namjerava se **uvesti institut oglednog postupka (spora)** koji bi donekle riješio probleme s kojima se susreću sindikati u slučaju istovremenog podnošenja većeg broja tužbi. Kako bi se institutom oglednog spora u što većoj mjeri postiglo ujednačavanje sudske prakse, povećala sigurnost i uspjeh u ostvarivanju prava članova kroz „kolektivne“ tužbe te smanjio rizik neuspjeha i sudskih troškova na strani sindikata, predstavnici Matice su kroz rad u predmetnoj Radnoj skupini pokušali unaprijediti prijedloge odredbi o oglednom sporu. Tekst Izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku prošao je proceduru javne rasprave te je upućen socijalnim partnerima na mišljenje. Njegovo usvajanje u Saboru planirano je u prvoj polovici 2019. godine.

Vezano za **sudjelovanje u radu Radne skupine za izmjene i dopune Ovršnog zakona**, važno je naglasiti da će **na inicijativu predstavnika Matice od ovrhe biti izuzete i sindikalne socijalne pomoći i pozajmice**. Izmjene i dopune Ovršnog zakona, s ugrađenim prijedlogom Matice, trebale bi biti usvojene u Saboru također u prvoj polovici 2019. godine.

### **EUROPSKI SEMESTAR I NACIONALNI PROGRAM REFORMI**

Tijekom procedure savjetovanja sa socijalnim partnerima koja prethodi usvajanju **Nacionalnog programa reformi za 2018. godinu**, u okviru Europskog semestra (ciklusa koordinacije gospodarske i fiskalne politike unutar EU-a), kao i prethodnih godina održani su

konzultativni sastanci predstavnika Vlade RH s predstavnicima sindikalnih središnjica i Hrvatske udruge poslodavaca. U veljači i ožujku 2018. godine održan je niz sastanaka na kojima su predstavnici Matice iznijeli svoje stavove, kritike, primjedbe i prijedloge za poboljšanje predloženih reformi i mjera **u području socijalnih naknada, tržišta rada, znanosti i obrazovanja, zdravstva, javne uprave i mirovinskog sustava.**

### **NACIONALNA TRIPARTITNA RASPRAVA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE MORA-A BR. 144 O TRIPARTITNIM KONZULTACIJAMA**

U okviru kampanje za promociju ratifikacije Konvencije br. 144 o tripartitnim konzultacijama, u ožujku 2018. godine održana je nacionalna tripartitna rasprava u suradnji s MOR-ovim Međunarodnim centrom za osposobljavanje. Sudionici tripartitne rasprave bili su predstavnici Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Hrvatske udruge poslodavaca, Matice hrvatskih sindikata, Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Hrvatske udruge radničkih sindikata i Nezavisnih hrvatskih sindikata. Na zahtjev sindikalnih središnjica rasprava je rezultirala **usvajanjem zajedničkih Zaključaka**, u kojima je izražena suglasnost o potrebi **da se što prije pristupi ratifikaciji Konvencije br. 144.** Iako je Konvencija br.144 jedna od 12 ključnih Konvencija MOR-a, Republika Hrvatska je uz Maltu i Luksemburg jedina država članica Europske unije koja je još uvijek nije ratificirala. Usvojeni zaključci također predviđaju i provođenje određenih aktivnosti u cilju promicanja djelotvornih konzultacija na nacionalnoj razini između javnih vlasti, reprezentativnih udruga poslodavaca i sindikata više razine te promicanje provedbe međunarodnih standarda rada MOR-a u svim fazama aktivnosti (od utvrđivanja dnevnog reda MOR-a, ratifikacije međunarodnih standarda i nadzora njihove primjene do otkazivanja ratificiranih konvencija, kao i u svrhu savjetovanja o ostalim aktivnostima MOR-a). Uz navedeno, postignut je i **dogovor o osnivanju stalnog Povjerenstva GSV-a za praćenje aktivnosti Međunarodne organizacije rada.** Navedeno Povjerenstvo trebalo bi započeti s radom u travnju 2019. godine.

### **MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA**

Matica je i u 2018. godini nastavila aktivno raditi u okviru Radne skupine za praćenje provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja. U sklopu Inicijative „Vrijedim više“, Matica se zalagala za osiguravanje sustava kvalitetnih politika zapošljavanja i hitno poduzimanje mjera koje poboljšavaju položaj mladih na tržištu rada, pri čemu je ključno bilo ukidanje mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (SOR) te reaktivacija pripravništva. Početkom 2018. usvojene su **redefinirane Mjere aktivne politike zapošljavanja** kojima je ukinut SOR u javnim službama, odnosno vraćeno pripravništvo kao dominantna mjera za ulazak na tržište rada u tim službama te su putem povećanih financijskih izdvajanja pojačane i pojedine druge mjere poput potpora za samozapošljavanje. Nove mjere donijele su i stopostotno financiranje iznosa pripravničke plaće u području javnih službi (obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb i kultura). Ohrabreni pozitivnim promjenama koje su nastupile, ali i oprezni zbog određenih nedostataka redefiniranih mjera, nadamo se uspješnom nastavku procesa rada svih zainteresiranih dionika s ciljem potpune revitalizacije tržišta rada i potpunog ukidanja loših mjera poput SOR-a te kreiranju kvalitetnog sustava zapošljavanja u čemu će Matica hrvatskih sindikata i dalje aktivno sudjelovati.

### **EU PROJEKT „JAČANJE SOCIJALNOG DIJALOGA - FAZA III“**

Nakon uspješno provedena dva EU projekta, Matica je u 2017. godini aplicirala na novi EU projekt pod nazivom „**Jačanje socijalnog dijaloga - faza III**“. Iako smo prvotno u veljači 2018. godine dobili obavijest o tome da financiranje predmetnog projekta nije odobreno,

povećanjem sredstava za projekte iz područja jačanja socijalnog dijaloga Matici je navedeni projekt naknadno ipak odobren. Projekt pod nazivom „**Doprinos tripartitnom socijalnom dijalogu - Perspektive tržišta rada**“ započeo je potpisivanjem ugovora 27. rujna 2018. godine i trajat će 18 mjeseci. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.023.793,98 kuna. Partner na Projektu je Grad Šibenik. Ciljevi projekta su unapređenje kvalitete socijalnog dijaloga kroz razvoj stručnih kapaciteta i suradnju s lokalnom zajednicom te kroz povezivanje s međunarodnim organizacijama te podizanje kvalitete socijalnog dijaloga kroz osnaživanje sindikalnih povjerenika i provedbu kampanje za aktivnu participaciju i očuvanje zdravih radnih mjesta u procesima socijalnog partnerstva na nacionalnoj i sektorskoj razini. U sklopu Projekta provest će se i **Istraživanje o plaćama u javnim službama** koje će obuhvatiti presjek plaća po sektorima, kretanje radne snage unutar sektora po dobi, stažu i stručnoj spremi. Dodatno, bit će objedinjeno i prikupljanje podataka o načinu određivanja plaća u javnim službama u RH i EU, kao i podatci o usklađivanju plaća s gospodarstvom (sukladno procesima socijalnog dijaloga koji se primjenjuju u pojedinim zemljama članicama). Također, provest će se i **Analiza podudarnosti dostupne radne snage s potrebama tržišta rada** u kontekstu promjena svijeta rada te Pilot program usmjeren na uključivanje nezaposlenih osoba na tržište rada u suradnji s Gradom Šibenikom. U vremenu trajanja Projekta u 5 županija provest će se **24 radionice za članove sindikata udruženih u Maticu**, organizirat će se **9 okruglih stolova** te se, u svrhu unapređenja kvalitete socijalnog dijaloga i stručnih kapaciteta Matice, planira **razvoj međunarodne suradnje kroz povezivanje s organizacijama ETUI i Radničkom komorom u Beču**. Unutar Projekta zaposlen je asistent na projektu čiji je cjelokupni iznos plaće pokriven iz sredstava Projekta. Isto tako, za cijelo vrijeme trajanja projekta pokriven je i dio plaće voditelja projekta u iznosu od 24%.

### **SINDICARD PROGRAM**

Za potrebe realizacije Sindicard programa, u 2017. godini osnovano je društvo SindiCard d.o.o. koje je od Ministarstva financija dobilo odobrenje za posredovanje u potrošačkom kreditiranju, što su bile osnovne pretpostavke za nastavak rada na razvoju i realizaciji Programa. Ideja Sindicard programa počiva na tome da članska iskaznica sindikata po izboru člana može biti i kreditna kartica kojom bi se vršila plaćanja određenih troškova (gorivo, električna energija, mobilna telefonija, kupnja prehrambenih i drugih proizvoda), pri čemu bi se dogovoreni postotak potrošenih sredstava vraćao članovima na račun. Osim izravnih povoljnosti za članove, Program bi trebao rezultirati i ispunjenjem određenih političkih prioriteta sindikata, kao što su očuvanje postojećeg članstva u sindikatu, povećanje broja članova sindikata, odnosno povećanje članstva u Matici. S ciljem realizacije Sindicard programa, **početkom svibnja 2018. godine SindiCard d.o.o. sklopio je s Addiko Bank d.d. Ugovor o poslovnoj suradnji** kojim su navedene stranke utvrdile postojanje zajedničkog interesa za uspostavljanjem Mastercard multifunkcionalne kartice koja predstavlja novi zajednički kartični proizvod koji je namijenjen svim postojećim i budućim korisnicima Banke, uz uvjet da su isti i članovi sindikata koji je član Matice hrvatskih sindikata. Nakon toga, tijekom listopada i studenog 2018. godine **potpisani su i Ugovori o poslovnoj suradnji između Sindicard d.o.o. i svakog pojedinačnog sindikata koji sudjeluje u Pilot projektu SindiCard programa**. Navedenim ugovorima utvrđeno je da postoji zajednički interes za sudjelovanjem sindikata, odnosno njegovih članova u Sindicard programu te su definirani uvjeti, prava i obveze ugovornih stranaka u Pilot projektu, odnosno Sindicard programu, s ciljem omogućavanja članovima sindikata da korištenjem Mastercard kartice ostvaruju različite pogodnosti. Pilot projekt trebao je započeti krajem 2018. godine, ali je njegov početak odgođen za lipanj 2019. godine zbog niza problema vezanih uz provjeru

kreditne sposobnosti članova od strane Banke te pokušaja da se pronađe novi trgovački lanac koji bi bio partner na projektu. Tajništvo Matice aktivno sudjeluje u izradi potrebnih ugovora i druge dokumentacije, sudjeluje u obavljanju tehničkih i organizacijskih poslova nužnih za početak Pilot projekta te je u stalnoj komunikaciji sa sindikatima, odvjetnicom i predsjednikom uprave SindiCarda po ovom pitanju.

### **OSNIVANJE I UČLANJIVANJE SINDIKATA PROTUMINSKOG DJELOVANJA U MATICU I ZAKLJUČAK VLADE RH O SMANJENJU BROJA AGENCIJA**

Na inicijativu nekolicine zaposlenika Hrvatskog centra za razminiranje, Tajništvo Matice pripremlilo je svu potrebnu dokumentaciju za **održavanje osnivačke Skupštine Sindikata protuminskog djelovanja** u siječnju 2018. godine (prijedlozi odluka, prijedlog Statuta i dr.) te odradilo sve potrebne pripremne radnje za osnivanje tog Sindikata. Tajništvo Matice izradilo je i svu dokumentaciju potrebnu za registraciju Sindikata protuminskog djelovanja pri nadležnim tijelima te davalo upute i sudjelovalo u provedbi svih aktivnosti koje su preduvjet za početak rada i funkcioniranja novoosnovanog Sindikata. Sindikat protuminskog djelovanja je **u članstvu Matice od 1. ožujka 2018. godine.**

Temeljem Zaključka Vlade RH od 2. kolovoza 2018. godine o smanjenju broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, od 1. siječnja 2019. Hrvatski centar za razminiranje (HCR) prestao je postojati kao zasebna javna ustanova i pripojen je Ministarstvu unutarnjih poslova. Zbog niza argumenata koji govore u prilog tome da je takvo pripajanje kontraproduktivno i štetno (za radnike Centra, ali i za interese RH općenito) Tajništvo Matice aktivno je sa Sindikatom protuminskog djelovanja radilo na ovom pitanju i poduzimalo **niz aktivnosti kako bi se spriječilo zatvaranje Hrvatskog centra za razminiranje.** I unatoč iskazanom protivljenju planirano pripajanje je provedeno, zaposlenici HCR-a iz javnih službenika prešli su u status državnih službenika, ali su zaslugom sindikalnog djelovanja zadržali primjenu prava iz postojećeg Kolektivnog ugovora za javne službenike i namještenike Hrvatskog centra za razminiranje do kraja 2021. godine.

### **TRIPARTIZAM I GOSPODARSKO-SOCIJALNO VIJEĆE**

- **Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2019. - 2021. i državni proračun** - analiza Smjernica, proračuna i rebalansa proračuna, priopćenja i konferencije za tisak na temu proračuna, plaća i ekonomske politike;
- **sudjelovanje u radu Gospodarsko-socijalnog vijeća** te u svim njegovim Povjerenstvima do lipnja 2018. godine;
- **rad na izradi novog Sporazuma o osnivanju Gospodarsko-socijalnog vijeća, novom Poslovniku o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela te na Odluci o osnivanju, djelokrugu rada te sastavu povjerenstava Gospodarsko-socijalnog vijeća;**
- **utvrđivanje Programa rada Gospodarsko-socijalnog vijeća i strateških tema za 2018. i 2019. godinu;**
- **sudjelovanje i rad predstavnika Matice u mnogobrojnim tripartitnim radnim skupinama i povjerenstvima** osnovanim za izradu određenih zakona i drugih propisa, odluka, strategija i sl.;
- **sudjelovanje predstavnika Matice u radu Nacionalnog inovacijskog vijeća i Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje;**
- **sudjelovanje u radu tematskih radnih skupina i radnih skupina za izradu Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine;**

- **sudjelovanje predsjednika Matice u radu Europskog ekonomskog i socijalnog odbora (EGSO)**, upoznavanje sa zakonodavnim prijedlozima, inicijativama i politikama Europske unije, korespondencija s čelnim ljudima Radničke skupine unutar Odbora te redovito informiranje Radničke skupine o problemima i aktualnom stanju socijalnog dijaloga u Hrvatskoj;
- **sudjelovanje predstavnika Matice u radu saborskog Odbora za financije i državni proračun** (kao vanjskog člana Odbora - predstavnika sindikalnih središnjica);
- **praćenje rada saborskog Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i aktivno sudjelovanje na pojedinim redovnim i tematskim sjednicama Odbora;**
- **konstantna analiza zakona i drugih propisa, davanje mišljenja, prijedloga i primjedbi na pristigle dokumente i prijedloge** (Zakon o strancima, Zakon o lijekovima, Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju, Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem, Zakon o mirovinskom osiguranju, Zakon o obveznim mirovinskim fondovima, Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora, Zakon o doplatku za djecu, Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima, Pravilnik o statusu i radu državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, Zakon o fiskalnoj odgovornosti, Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakon o zaštiti potrošača, Pravilnik o uvjetima za unutarnji ustroj kliničkih zdravstvenih ustanova, Pravilnik o uvjetima za unutarnji ustroj općih i specijalnih bolnica, Zakon o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima, Zakon o nasljeđivanju, Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama, Zakon o stečaju potrošača, Zakon o središnjem registru državne imovine, Zakon o minimalnoj plaći, Uredba o visini minimalne plaće za 2019. godinu; Zakon o osiguranju, Zakon o platnom prometu, Zakon o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti o provedbi Norveškog financijskog mehanizma za razdoblje od 2014. do 2021. između Kraljevine Norveške i Republike Hrvatske, Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti, Zakon o sudskim pristojbama, Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, Zakon o podacima i informacijama u zdravstvu, Zakon o trošarinama, Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o sprječavanju sukoba interesa, Zakon o obavljanju studentskih poslova, Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Zakon o turističkoj pristojbi, Zakon o lijekovima, Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, Zakon o žigu, Zakon o zakladama, Zakon o roditeljskim potporama, Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o doprinosima, Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Pravilnik o porezu na dohodak, Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu, Prekršajni zakon, Zakon o socijalno pedagoškoj djelatnosti, Zakon o psihološkoj djelatnosti, Zakon o Državnom inspektoratu, Zakon o zaštiti zraka, Zakon o hrvatskom državljanstvu, Zakon o djelatnosti socijalnog rada, Zakon o računovodstvu, Zakon o protuminskom djelovanju, Zakon o tržištu rada, Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite, Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakon o Pravosudnoj akademiji, Zakon o službenicima i namještenicima, Zakon o ustanovama, Kazneni zakon, Zakon o parničnom postupku, Ovršni zakon, Zakon o leasingu, Pravilnik o sadržaju, načinu i roku dostave statističkih podataka o

privremenom obavljanju poslova, Zakon o sustavu državne uprave, Plan zakonodavnih aktivnosti Vlade RH za 2019. godinu...);

- u svrhu zajedničkog tripartitnog praćenja učinaka reforme radnoga zakonodavstva, **kontinuirano praćenje primjene važećeg Zakona o radu** (prikupljanje, obrada i dostava podataka o primjeni instituta iz Zakona o radu na polugodišnjoj razini);
- sudjelovanje u radu **Koordinacije sindikalnih središnjica**;
- djelovanje unutar **Inicijative Hrvatski savez za nedjelju** - sudjelovanje na konferenciji Kultura (ne)radne nedjelje u studenom 2018. godine u Zagrebu;
- **konstantna suradnja s drugim sindikalnim središnjicama u okviru zajedničkih aktivnosti i rasprave o nizu aktualnih tema**, stalni dogovori sa sindikatima i sindikalnim središnjicama po pitanju zajedničkog djelovanja i planiranje mogućih zajedničkih aktivnosti.

### **OBILJEŽAVANJE 25 GODINA DJELOVANJA MATICE HRVATSKIH SINDIKATA**

Povodom proslave 25. godina osnutka i rada Matice hrvatskih sindikata, 27. veljače 2018. godine u Zgradi sindikata organiziran je **svečani domjenak i proslava** uz nazočnost predstavnika sindikata, članova i sindikalnih povjerenika te niza uvaženih predstavnika državnih institucija. Uzvanike je u ime Matice kratkim obraćanjem pozdravio Branimir Mihalinec, zamjenik predsjednika, podsjetivši nazočne na povijest i važnost Matice, dok se Vilim Ribić, predsjednik Matice okupljenima obratio kraćim govorom u kojem se osvrnuo na društveni položaj i značaj sindikata tijekom proteklih 25 godina, na ulogu Matice u društvu i njenom utjecaju na politike te na iznimnu važnost društvene kohezije.

### **POVOLJNOSTI ZA ČLANOVE**

- konstantno **ažuriranje postojećih i rad na ugovaranju novih povoljnosti** za članove sindikata udruženih u Maticu;
- uz postojeće, ugovorene su **i nove povoljnosti** za članove: povoljnija kupnja laminata, fasadnih sustava i sistema suhe gradnje, PVC stolarije i dr. u tvrtki Laser d.o.o., popust u tvrtki CIAK Auto d.o.o. na akumulatore i ulja, auto gume, auto dijelove i opremu te popust na najam vozila u tvrtki Carwiz rent a car d.o.o.;
- **sudjelovanje u radu Nadzornog odbora i Skupštine Matice stanogradnje d.o.o.**;
- kontinuirano ažuriranje povoljnosti na web stranicama Matice, **izrada i distribucija letaka** s popisom svih ugovorenih povoljnosti.

### **RAD TIJELA MATICE**

- organizacija i održavanje redovnih i izvanrednih sjednica **Malog vijeća Matice, sjednice Velikog vijeća Vertikale sindikata obrazovanja, sjednice Nadzornog odbora i Velikog vijeća Matice** (vođenje i izrada zapisnika, dogovori, priprema i izrada materijala, realizacija obveza...);
- izrada prijedloga i usvajanje **Financijskog plana Matice za 2019. godinu**.

### **POSLOVI POTPORE ORGANIZACIJI I POLITICI / STALNI TEKUĆI POSLOVI**

- u cilju potrebe provođenja rasprava sa svim dionicima društvenog i političkog života o temama koje su od vitalnog značaja za razvoj hrvatskog društva, **na inicijativu i poziv Socijaldemokratske partije Hrvatske (SDP) u prosincu 2018. godine održan je sastanak predstavnika navedene parlamentarne stranke i Matice hrvatskih sindikata**. Teme o kojima se raspravljalo vezane su uz problematiku politike plaća u javnim službama, prijedlog mirovinske reforme i implikacije koje ista

donosi te položaj Republike Hrvatske u Europskoj uniji u kontekstu uvođenja eura. Na sastanku je dogovoreno da će Matica prema SDP-u poslati prijedlog radnog materijala o politici plaća te da će predstavnici SDP-a sudjelovati u raspravi na okruglom stolu o opravdanosti II mirovinskog stupa koji će Sindikat znanosti organizirati u suradnji s portalom Ideje.hr;

- **medijska aktivnost** po potrebi, u formi intervjua, konferencija za tisak, priopćenja za javnost, izjava, tv i radio emisija;
- sudjelovanje na raznim **seminarima, konferencijama, tribinama, okruglim stolovima**;
- **praćenje rada Međunarodne organizacije rada, prakse Europskog suda za ljudska prava i drugih relevantnih međunarodnih institucija**;
- **istraživanje relevantne prakse domaćih i međunarodnih sudova**;
- **sastanci predsjednika Matice** s predstavnicima domaćih i stranih institucija te s nizom osoba iz javnog i ekonomskog života;
- **održavanje redovitih sastanaka pravnikâ sindikata Matice i Tajništva Matice** radi međusobnog informiranja o radu te stručnih konzultacija i dogovora;
- **priprema, pisanje i objava tekstova te ažuriranje sadržaja web stranica**;
- korespondencija, press clipping i samoinformiranje, pregled zaduženja i planiranje poslova, kadrovske evidencije, potpisivanje i kontrola računa, ad hoc poslovi, priprema i slanje izvještaja i drugih materijala...;
- **kadrovska situacija u Tajništvu Matice** - do povratka zaposlenice Kristine Radić s porodiljnog dopusta, u srpnju 2018. na određeno vrijeme zaposlena je pravica Ines Džolić. Za potrebe rada na novom EU projektu pod nazivom „Jačanje socijalnog dijaloga - faza III“, „Doprinos tripartitnom socijalnom dijalogu - Perspektive tržišta rada“ na određeno vrijeme trajanja Projekta zaposlen je ekonomist Filip Vukić. Temeljem Sporazuma između Matice i Sindikata znanosti, Antonio Čoga, zaposlenik Tajništva Matice hrvatskih sindikata obavljati će dužnost voditelja ESF projekta Sindikata znanosti „Osnaživanje sindikalnih kapaciteta za učinkovit i proaktivan socijalni dijalog“.

U Zagrebu, 1. ožujka 2019.

Izradila:  
Mirela **Bojić**, glavna tajnica, v. r.

Odobrio:  
Vilim **Ribić**, predsjednik, v. r.